

[Statsministeren.]

folk lykkeligere tider, noget sådant vil jeg afholde mig fra, men jeg er overbevist om, at det skridt, der nu tages fra dansk side, er nødvendigt. Det er nødvendigt af hensyn til det grønlandske folks fortsatte eksistens, og — det vil jeg gerne føje til nu, da jeg taler i den danske rigsdag — jeg tror, at klokken er fem minutter i tolv, jeg tror, det er indenfor allersidste frist, vi fra dansk side tager dette skridt, når vi ønsker det gode forhold mellem Danmark og Grønland bevaret. Personlig har jeg den tro, at der vil gro en ung grønlandsk generation op, som ikke ville slå sig til tåls med, at Danmark røgtede sit kald som moderland til Grønland på den måde, at det simpelthen skød problemerne væk og ikke imødekom de ønsker, som det grønlandske folk gentagne gange og enstemmigt har udtalt overfor os. Hvad er det for ønsker? Ja, det er dem, der fandt udtryk på landsrådsmødet i 1948 og blev bekræftet i 1949: giv os en hjælpende hånd til at udnytte de erhvervs-muligheder, Grønland har, giv os også de kulturelle forudsætninger for at blive hævet op fra det stude, vi står på i dag, til at komme op i den kulturkreds, hvor I hører hjemme. Det var den anmodning, grønlænderne fremsatte overfor os. Jeg er overbevist om, at midlet hertil er at betrede den vej, som de foreliggende lovforslag viser.

Idet jeg takker alle, der har medvirket til udvalgsbehandlingen og den flertalsindstilling, der her foreligger, tilråder jeg folketingets medlemmer at stemme for lovforslagene med de foreliggende ændringer.

Formanden: Det ærede medlem hr. Jensen-Broby har ordet for en kort bemærkning.

Jensen-Broby: Jeg skal ikke forlænge behandlingen af forslagene ret mange minutter, men nogle ganske få bemærkninger ønsker jeg at knytte til de forskellige ordføreres og til den højtærede statsministers udtalelser.

Det ærede medlem hr. Carsten Raft sagde, at han blev mere og mere overbevist om, at det er det rigtige, der sker; alle sagkyndige er gået ind for det. Jeg vil dertil sige, at jeg har gjort den modsatte erfaring. Alle de, der virkelig har noget kendskab til Grønland, og som har været deroppe i en årrække, er ikke sikre på, at det er det rigtige, der sker. Navnlig er de bange for, at man går altfor hurtigt frem. Jeg vil gerne i denne forbindelse sige til den højtærede statsminister, der læste op, hvad jeg havde skrevet i betænkningen, at jeg ønsker af hjertet, at man kan hjælpe den grønlandske befolkning til

en bedre tilværelse og en bedre uddannelse, men jeg skrev, at det skulle ske gennem en naturlig udvikling, og det er det, jeg ikke mener bliver tilfældet. Jeg mener, det er en unaturlig udvikling, når der går så hurtigt frem, som det foreslås, og at man kan komme til at gøre skade.

Det ærede medlem hr. Carsten Raft tog Knud Rasmussen til indtægt, men det er ikke sikkert, at han kunne have gjort det, hvis Knud Rasmussen havde levet i dag. Det er nemt nok at tage en død mand, der ikke selv kan svare for sig, til indtægt.

Det ærede medlem hr. Carsten Raft var enig med mig i, at man for fremtiden burde forelægge den slags love om Grønland så betids, at vi kunne få mulighed for at sætte os ind i dem. Ja, men når man har gennemført de foreliggende forslag, som bliver hovedlovene, og ikke forlangt at få tid til at sætte sig ind i dem, så er det let at sige, at man senere hen vil forlange lidt længere tid.

Det ærede medlem hr. Steen fandt, at der ingen muligheder var for at opretholde den bestående ordning, så at grønlænderne kunne få lov at blive ude på deres bopladser og drive jagt og fiskeri. Det er muligt, at der er nogle steder, hvor man ikke kan opretholde befolkningen, det er muligt, at der er steder, som det kan være nødvendigt at flytte fra, men det er jo ret store steder, man vil flytte befolkningen fra ind til kolonierne, jeg tænker her f. eks. på Qutdliggssat, hvorfra man vil flytte samtlige beboere, og det tror jeg ikke vil være så let. Jeg tror, det vil volde store vanskeligheder at få dem ind til de store kolonier og give dem de kulturelle goder, som man ønsker at give dem. Jeg tror i hvert fald der bør gives længere tid til det, end disse forslag giver udtryk for.

Jeg har sagt om lønarbejderne, at de måske kunne være uinteresserede. Jeg kan ikke sige, hvordan lønarbejderne og kivfakkerne er i Grønland i dag, men da jeg var deroppe for 14 år siden, var de ikke særlig interesserede, og jeg kan tilføje, at mændene ikke gjorde så farlig meget, for de lod kvinderne gøre arbejdet, når der skulle losses og lastes, i stedet for selv at tage del i arbejdet.

Overfor den højtærede statsminister vil jeg erkende, at det er rigtigt, at de fire store partier har haft deres repræsentanter i Grønlandskommissionen, og det er også rigtigt, at de har afgivet beretninger til partierne og fået tilslutning til arbejdets fortsættelse; men vi har på alle områder og ved alle forhandlinger, i hvert tilfælde i vort